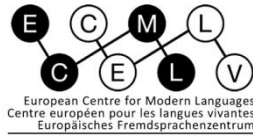

**Dita Europiane e Gjuhëve
26 shtator**

Drejt epokës shumëgjuhëshe

“Të nxënit e një numri të caktuar gjuhësh është më e lehtë se sa e mendoni”, shkruan Neil Madden

Nëse dikush ju thotë ‘FLISNI ME MUA’, a do ta kuptonit se çfarë dëshiron të thoshte ose se në cilën gjuhë e tha? Me rreth 255 gjuhë lokale, pasuria gjuhësore e Europës është e pasur dhe e shumëllojshme; një fakt për t’u festuar. Por sa të mirë janë europianët në të nxënit e gjuhëve të fqinjëve të atyre të afërt dhe më të largët?

Shumë europianë mund të mendojnë se njohja e një gjuhe është normë. Por një masë e madhe njerëzish midis gjysmës dhe dy të tretave të popullsisë së botës është dygjuhëshe në një farë mase, dhe një numër i konsiderueshëm janë 'shumëgjuhësh', që është, ata kanë një nivel të kompetencës në një gamë gjuhësh (të kuptuarit dhe/ose me shkrim, dhe/ose të folurit). Shumëgjuhësia është shumë më tepër një gjendje normale se sa njëgjuhësia. Ka miliona njerëz të cilët mendojnë se nuk dinë asnjë gjuhë tjetër përveç gjuhës amtare; gjithsesi shumë prej tyre kanë një nivel caktuar të një gjuhe tjetër. E megjithatë, sot mundësitë për të mësuar një gjuhë të re janë më të mëdha se kurrë. Për të theksuar vlerën e të nxënit të gjuhëve, Këshilli i Europës vendosi Ditën Europiane të Gjuhëve (DEGJ), e cila festohet çdo vit më 26 shtator. Ideja për DEGJ është që të inkurajojë shumëgjuhësinë.

Kjo nuk është as e re, por as dhe e panjohur. Është një fakt i jetës së përditshme në mes të shumë popujve në Afrikë dhe Azi dhe është normë në disa pjesë të Europës, veçanërisht në Beneluks dhe Skandinavi, si dhe përreth Mesdheut. Kjo nuk duhet të frikësojë askënd, duke menduar se ata duhet të aspirojnë nivelin e 'gjuhës amtare'. Synimi është që të jesh në gjendje të komunikosh, të kuptohesh, sipas nevojave dhe kërkesave. Ndërkombëtarizimi i gjuhës angleze duket i papërmbajtshëm dhe anketimet të japin përshtypjen se përvetësimi një nivel të caktuar të gjuhës angleze është një përparësi për numrin më të madh të atyre që nxënë këtë gjuhë (sipas Eurobarometrit, një në tre pretendon se mund ta flasë atë). Megjithatë, pasi kjo është arritur, nuk ka asnjë arsye për të ndaluar në gjuhën angleze. Shumë gjuhë të tjera janë gjithashtu mjete të vlefshme për të marrë më shumë nga përvojat e jetës, qoftë për punë ose vetëm udhëtime. Një nga ironitë e një bote të globalizuar është se vlera marginale e gjuhës angleze mund të bjerë.

Sa më shumë që njerëzit aftësohen në "lingua franca" të sotme, çka do të bëjë një ndryshimin është aftësia për të folur gjuhë të tjera. Në botën e punës dhe edukimit folësve të anglishtes si gjuhë amtare do të duhet të konkurrojnë me kandidatët, të cilët tashmë kanë gjuhën e tyre amtare, plus gjuhën angleze dhe si përparësi njohuri të arsyeshme e një gjuhe

Dita Europiane e Gjuhëve 26 shtator

të tretë ose të katërt. Aftësia gjuhësore sjell më shumë se sa vetëm përfitime ekonomike. Ajo na inkurajon që të bëhemi më të hapur ndaj të tjerëve, kulturave dhe qëndrimeve të tyre, duke promovuar fleksibilitet më të madh mendor, duke na lejuar të veprojnë në sisteme të ndryshme të përfaqësimit dhe një fleksibilitet të perspektivës.

Ne nuk duhet të nënvlerësojmë vlerën e mësimin të gjuhëve që na mundëson njohuri për popullin, kulturën dhe traditat e vendeve të tjera. Njerëzit të cilët mund të komunikojnë me besim me përfaqësues të kulturave të tjera ka të ngjarë të jenë më tolerantë. Mos harroni se të qenit njëgjuhësh do të thotë të jesh i varur nga kompetencat gjuhësore dhe dëshira e mirë e të tjerëve. Të mësosh të përdorësh një gjuhë tjetër është për më shumë se pasja e një aftësie të dobishme - ajo pasqyron një qëndrim, atë të respektit për identitetin dhe kulturën e të tjerëve dhe tolerancës ndaj diversitetit.

Këshilli i Europës pilotoi një program për tu mundësuar njerëzve të vlerësonin nivelin e tyre të njohurive në një gjuhë të huaj. Projekti për Portofolin European të Gjuhëve synon të motivojë nxënësit duke pranuar përpjekjet e tyre për të zgjeruar dhe të diversifikuar aftësitë e tyre gjuhësore në të gjitha nivelet dhe për të siguruar të dhëna të aftësive që ata kanë fituar të cilat mund të konsultohen, për shembull, kur ata kalojnë në një nivel më të lartë të të nxënimit apo në kërkim të një pune në vend apo jashtë vendit. Bazuar në një tabelë aftësish nxënësit mund të vlerësojnë aftësitë e tyre gjuhësore- të kuptuarit të lexuarit, të folurit, dhe të shkruarit - dhe t'i matin ato në bazë të gjashtë niveleve evropiane. Këto standarde janë miratuar nga organet kompetente të certifikimit në Europë, nga shumë shtete anëtare dhe nga BE-ja, në veçanti, si pjesë e skemës së Europass-it, një sistem i projektuar për të bërë aftësitë individuale më transparente dhe të krahasueshme në të gjithë shtetet anëtare.

Një nga çështjet bazë të Ditës Evropiane të Gjuhëve është përforcimi i idesë së mësimin të gjuhës gjatë gjithë jetës. Shumë të rritur mendojnë se kanë humbur (apo çuar dëm) mundësinë për të nxënë një gjuhë të re gjatë viteve të shkollimit dhe se është tepër vonë për të rifilluar procesin. JO, nuk është. Në të gjithë Europën, klasat, programet dhe teknika (nga librat për të CD-ROM) janë në dispozicion për të përmirësuar aftësitë gjuhësore. Ajo çka shpesh mungon është motivimi personal për të kapërcyer faktorin 'frikë' nga gjuha. Shumë njerëz zhvillojnë aftësitë e tyre gjuhësore pas përfundimit të shkollës apo universitetit. Kjo nuk është e çuditshme, mësimi i gjuhës në shkollë është parë më tepër si një detyrim se sa një mundësi. Ne kuptojmë vlerën e gjuhëve të tjera, vetëm kur fillojmë të zbulojmë botën, qoftë për punë ose kënaqësi. Dhe për disa fjalë inkurajuese, çdo gjuhë tjetër e mësuar bëhet progresivisht më të lehtë. Pra, kur ju keni kaluar vështirësitë e para, dhe ju bëni ndonjë përpjekje në hungarisht ose kantoneze, vetëm përpiqu. Në qoftë se ju dëshironi të zhvillonin aftësitë tuaja gjuhësore dhe të mësoni më shumë për Ditën Europiane të Gjuhëve, faqet e internetit në vijim do t'ju ofrojnë informacionin e nevojshëm.

<http://www.coe.int/edl> - the European Day of Languages including a section to register events and many useful suggestions and information

Dita Europiane e Gjuhëve
26 shtator

<http://www.coe.int/lang> - the Language Policy Division of the Council of Europe, Strasbourg

<http://www.coe.int/portfolio> - the European Language Portfolio

<http://www.ecml.at> - the European Centre for Modern Languages (Graz, Austria);

<http://www.europass.cedefop.eu.int> – The EU's Europass site

<http://www.coe.int/minlang> - European Charter for Regional or Minority Languages

Rastësisht , përgjigja për pyetjen e hapjes është “ fol me mua” në shqip.

Neil Madden është një gazetar në profesion të lirë që jeton në Strazbrg